

© Elizabeth Ward

Vanuit visueel oogpunt bestaat Dark-part uit de reductie of beperking van licht, het medium dat ons toelaat te zien. Het zien en het zichtbare zijn als het ware de inhoud. De duisternis functioneert als een stem. Die fysieke inhoud wordt grotendeels waargenomen door aanraking, geur en geluid. De voelbare beweging van de lucht telkens wanneer de dansers voorbijkomen; de geur van hun werkende lichamen; de geluiden van vallende, rennende, wandelende, springende dansers. We nemen de dansers niet zozeer waar als individuen, maar als lichamen. Het lichaam is tegelijk ook een soort stem. De auditieve inhoud heeft drie aspecten: het verwijderen van de spatiale dimensies van de geluidsbron (vier kanalen verspreid via 25 luidsprekers); het verlengen en meer gelaagd maken van een eerder gehoord stuk muziek uit de film (47 seconden fluittonen worden uitgerekt tot 23 minuten); de sonore nevenproducten van de choreografie, die zowel live als opgenomen zijn. Het ongeziene, schijnbaar ongelimiteerde spatiale geluidsveld resonanceert als een stem in een niet-gelokaliseerd lichaam.

Als we deze aspecten zouden kunnen scheiden, zou het niet erg boeiend meer zijn. Het is net de spanning tussen de verschillende manieren van waarnemen die interessant is – zien zonder licht, horen zonder zicht, ruiken terwijl je in het donker luistert, onzichtbaarheid die als een tandem samengaat met de aanwezigheid van je eigen lichaam. Beperkingen doen ons een beetje meer of minder ons best doen, om waar te nemen en in vraag te stellen wat er is. Als toeschouwers nemen we onwillekeurig deel aan de voorstelling, door ons eigen dynamisch heen-en-weer bewegen tussen verschillende manieren van waarnemen en verschillende denkprocessen. We kunnen onze ogen dwingen om te zien, of ze net voldoende ontspannen zodat onverwachte vormen verschijnen en lijken te vervloeien met het trillende geluid.

Je kan met open ogen totale duisternis ervaren, zodat iemands lichaam volledig onzichtbaar is. Nochtans kunnen we de dansers horen/voelen als ze voorbij komen, en ze zelfs ruiken nadat ze een tijdje energiek hebben bewogen. Wanneer onze zintuigen geen referentiepunten kunnen onderscheiden (het geluid horen van een

danser die voorbij rent, terwijl je totale duisternis ziet; of het geluid horen als een vibratie, zonder te kunnen bepalen waar het vandaan komt) is dit een bruikbaar soort van desoriëntatie. Er wordt geen spel gespeeld, er zijn geen schokkende verrassingen in het donker. Er zijn interpuncties, en misschien een ritmisch aanzwellen, maar er is geen opzettelijke hoeveelheid spanning, niets dat de intentie heeft een universele ervaring te creëren